

Biden een boomer ?

Het is een *merkwaardige* tekst, die Pim Raes, Vlaming in New York, als opiniebijdrage in *De Standaard* van 4 december schreef: *Biden is een boomer, maar wie weet is hij oké.*

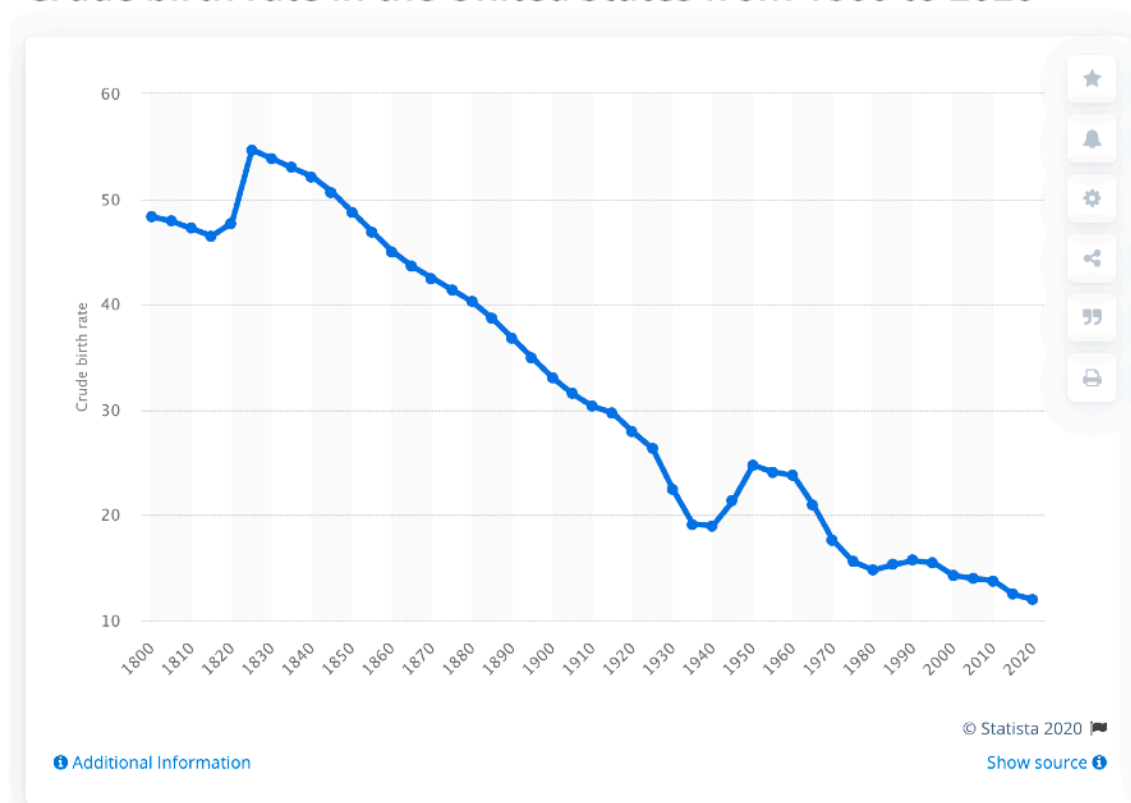
"Als Joe Biden echt een vernieuwende koers kiest die meer gelijkheid brengt, kan hij het blazen van de boomers oppoetsen" stelt hij. Alsof opeenvolgende generaties elk een soort blazen hebben, dat kan of moet worden opgepoetst.

Donald Trump is inderdaad het ultieme voorbeeld van een New Yorkse boomer. Voor een man die op 14 juni 1946 in het New Yorkse Queens geboren is, en ook in die stad is opgegroeid en er carrière heeft gemaakt, kan de omschrijving niet exacter zijn. Tel negen maanden af van juni 1946 richting de Japanse capitulatie in augustus en september 1945, en je kan moeilijk méér boomer zijn dan Donald Trump.

Na de Tweede Wereldoorlog zijn de Amerikaanse (en Europese, en misschien ook elders) vrouwen en mannen naarstig gaan "boomen" — als ik dat zo mag noemen —, om de geboorteschade van de crisis- en de oorlogsjaren in te halen. Dat is de *babyboom*, die althans in de USA tot omstreeks 1965 heeft geduurd. Toen zat men weer op de "normale" curve van de langzaam dalende geboortecijfers, alsof er nooit een crisis, een oorlog, noch een babyboom waren geweest.

Society > Historical Data

Crude birth rate in the United States from 1800 to 2020*

niet Joe Biden, maar Kamala Harris is de boomer in het nieuwe team

Een heel klein beetje afgerond zit de bovengrens van de boomers daarmee op 1945 geheid (de 75-jarigen, vandaag). De benedengrens is moeilijker te bepalen: op basis van de geboortecijfers lijkt 1965 redelijk, maar gemakshalve wordt ook wel 1975 genomen, omwille van de zware economische crisis toen. Nu, in 2020, ligt die ondergrens dus op mensen van 55, c.q. 45 jaar. Joe Biden, geboren in 1942, is géén boomer. Overigens, iemand als Bernie Sanders (1941) is dat evenmin. Wél boomers zijn Elizabeth Warren (1949), Barack Obama (1961), en de *vice-president elect* Kamala Harris (1964). In het nieuwe team is zij de boomer, niet Joe Biden.

Merkwaardig is ook de hypothese dat de levenservaring van de jonge jaren het latere parcours zou bepalen, maatschappelijk en politiek : *"Als het klopt dat politieke overtuigingen gevormd worden tijdens de adolescentie"*. Misschien wel. Enigszins. Maar de generatie van de boomers geeft een heel verwarrend beeld. Geen naoorlogse generatie is meer in opstand gekomen tegen *het systeem, de gevestigde orde, de opgedrongen waarden*, dan (een groot deel van) de generatie van de boomers in de jaren '60 en '70. Voor eigen rechten en vrijheden, tegen het gezag, maar ook voor solidariteit met of daadwerkelijke steun aan "het zuiden". Voor emancipatie van de zwarten, van de vrouwen, van de vroegere kolonies, en van zichzelf. En voor de bescherming van het milieu. Waarna diezelfde generatie (of weer een belangrijk deel ervan) in de jaren '80 het haar aangeboden neo-liberalisme heeft omarmd, en de instrumenten van maatschappelijke promotie heeft afgeschafte die haar zelf zo nuttig waren geweest, om vanaf de jaren '90 tot vandaag, samen met vorige en latere generaties, zich in een ongebreideld consumentisme te storten, waarbij er van die initiële aandacht voor een andere wereld niet veel meer overblijft dan verre toeristische reizen, een wereldwijde markt met al dan niet exotische producten, en een sausje wereldmuziek. Om de frustraties door te spoelen blijft er een portie nostalgie. Naar John Lennon, Bob Marley, Janis Joplin en Frank Zappa. Het is een bochtenparcours. En kan niet hetzelfde gezegd worden van eerdere generaties, die zich zo kort na de ervaring van de Eerste wereldoorlog in een Tweede hebben gestort ? Zal het parcours van de millennials echt rechtlijniger zijn?

Pim Raes presenteert Donald Trump als de president van de boomers. Eerder en elders vernamen we al dat Trumps kiezers vooral mannen zijn, vooral blank (volgens een Amerikaanse categorisering waarbij hispanics en ook alle meng"vormen" als niet blank worden beschouwd), vooral arbeiders en bedienden die hun job hebben verloren, of dreigen te verliezen, en vooral inwoners van de minder dicht bevolkte staten (plus Florida...) in het midden van de States. Voeg aan dat lijstje kenmerken nu nog toe dat het vooral boomers zijn, en de potentiële groep kiezers van Trump wordt wel erg klein, veel kleiner dan de 74 miljoen die het tot ieders verrassing waren.

De boomers worden aan de kant gezet. Ook door corona, stelt Pim Raes. Okee, de sterftcijfers liggen hoog bij de 65plussers. Maar bij de 75plussers, de generatie vóór de boomers, liggen ze nog veel hoger, zowel in relatieve als absolute cijfers. De boomers hebben geen meerderheid meer. Inderdaad, en die hebben ze ook nooit gehad.

Blijft natuurlijk de vraag wie de lakens uitdeelt. Zijn het politici, met boomers als Kamala Harris, of niet-boomers als Joe Biden, bedrijfsleiders, met boomers als Jeff Bezos en Bill Gates, of niet-boomers als Mark Zuckerberg, Brian Chesky (Airbnb) en (een randgeval) Elon Musk, of is het veel diverser, en veel meer, en gaat het om miljoenen mensen van alle leeftijden, die elk voor zich duizenden keren beslissen iets wel of iets niet te doen?

Ik bedoel : zoiets als collectieve verantwoordelijkheid van een generatie bestaat niet, individuele wel. En dat is geen zaak van blazoenen.

Die kansen en die vrijheid zijn zowel slecht als goed nieuws voor Pim Raes — en in feite voor ons allemaal : *slecht*, omdat het zeer riskant is om vanuit demografische evoluties optimistische politieke ontwikkelingen te voorspellen; *goed*, omdat mensen méér zelf kunnen beslissen dan wat op een deterministische basis van hen wordt verondersteld.

Jef Van Staeyen

Berchem, 8 december 2020

licht aangepaste versie van een brief aan *De Standaard*

de grafiek werd gerealiseerd door www.statista.com

<https://www.statista.com/statistics/1037156/crude-birth-rate-us-1800-2020/>